

Umeå vinner på grön politik

miljöpartiet de gröna

UMEÅ

Innehåll

Så vill vi utveckla Umeå	2
Vi går till val på...	4
Gå före i klimatomställningen	7
Bevara mer av Umeås natur	11
En äldreomsorg att lita på	14
En skola och förskola för alla	17
Barns trygghet och jämlika livsvillkor	20
En mer jämlik arbetsmarknad	28
Ett rikt kulturliv för ett levande Umeå	30
En meningsfull fritid för alla	33
Ett mer demokratiskt och rättvist Umeå	37
Mångfald för ett inkluderande samhälle	40
Näringsliv, företagande och entreprenörskap	42
Funktionsrätt - för ett samhälle som funkar för alla	44
HBTQI+ och jämställdhet	46
En levande landsbygd	49
Ett attraktivt och levande Umeå	52

miljöpartiet de gröna

UMEÅ

Så vill vi utveckla Umeå

Vår vision och ideologi

Vår vision är ett frihetligt samhälle som bygger på medmänsklighet, förtroende för vetenskap och omsorg om djur och natur. Vår politik bygger på solidaritet även med de som inte har rösträtt: kommande generationer, världens folk samt djur och natur. Med en sådan solidaritet kan man landa rätt i alla dagsaktuella politiska frågor, även i kommunpolitiken i Umeå.

Vi är inget traditionellt höger- eller vänsterparti utan kommer ur de sociala folkrörelserna så som miljörörelsen, kvinnorörelsen och fredsrörelsen. Vi är ett pragmatiskt parti som kommer att arbeta för ett progressivt klimatarbete, stark välfärd, innova-

tion och entreprenörskap.

Så här vill vi utveckla Umeå

Efter fyra år med Tidöregeringen har klimatomställningen tvärnitat och klyftorna ökat samtidigt som regeringen föreslår att barn sätts i fängelse. Vi vill att Umeå tar en annan väg:

Det ska vara lätt för människor i Umeå att göra hållbara val och vi ska vara en kommun som går före i klimatomställningen snarare än en som släpar benen efter sig.

Vi ska ha ett starkt förebyggande arbete som fångar upp barn på glid, istället för politik som sätter dem i fängelse.

Umeå kommun har sina utmaningar. Inte minst äldreomsorgen har haft en rad allvarliga brister. Och även om vi ligger i Sverigetoppen gällande hur många elever som klarar skolan, så har en av fem elever på högstadiet och gymnasiet hög frånvaro.

I stället för att utveckla lösningar för dessa problem fastnar den lokala politiken lätt i att klaga eller skylla på andra. Vi behöver i stället vara pragmatiska och prestigelösa, tänka nytt och kreativt.

Mer resurser till äldreomsorgen räcker inte om vi inte kan rekrytera och behålla rätt kompetens. När personal har blivit den nya bristvaran kan politiken inte sitta fast i gamla lösningar. I Miljöpartiet tror vi på investeringar i innovation och välfärdsteknik gällande både service och omsorg, samtidigt som vi är medvetna om att det inte kan ersätta det mänskliga mötet.

Inom skolan vill vi öka personaltätheten, undvika detaljstyrning, säkerställa möjligheter för kollegialt lärande, och hålla nere storlekarna på barngrupperna.

Umeås politik måste vara aktiv för att de gröna industrisatsningar som planeras i Umeå ska bli verklighet. Satsningarna i Umeå beräknas kunna minska klimatutsläppen med motsvarande 3-4 procent av Sveriges samlade utsläpp.

Med oss får du ett parti som tänker framåt istället för ett som sitter kvar i gamla hjulspår. Den här mandatperioden (2022-2026) har vi lagt gemensam budget för Umeå kommun tillsammans med Socialdemokraterna. Vi är redo att fortsätta styra och ta ett ännu större ansvar för Umeå.

Med oss får du ett parti som tror på mer samarbete och mindre konfrontation för att göra Umeå så bra som möjligt.

Vi går till val på...

Ett förebyggande arbete som fångar upp barn på glid i stället för en politik som sätter dem i fängelse. Umeå är den enda större staden i Sverige som aldrig haft ett utsatt område. Framgångsfaktorerna för ett Umeå som håller ihop är ett rikt fritidsliv, tidiga insatser i skola och förskola samt blandade boendeformer i stadsdelar och på landsbygd, så att barn med olika livsvillkor växer upp tillsammans.

Ansvar för klimatomställningen. Klimatkrisen är global, men lösningarna börjar lokalt. Kommuner påverkar stadsplaneringen, trafiken och vilken industri som etableras lokalt. Vi vill underlätta för gång, cykel och kollektivtrafik, samt använda våra

gemensamma ytor smartare, så att fler invånare får nära till service och grönska. Om alla industriplaner som kommunen är involverad i på Umeå Eco Industrial Park går i lås, innebär det en minskning av koldioxidutsläpp motsvarande 3-4 procent av Sveriges samlade utsläpp.

Mariam Salem

Arvid Lundberg

Kommunkandidater

Bevara mer av Umeås natur och utveckla våra grönområden.

Umeå växer, men det får inte ske på bekostnad av vår värdefulla natur. Mer natur måste bevaras för att Umeå ska vara attraktivt, för att begränsa effekterna av klimatförändringarna

och hotet mot den biologiska mångfalden. Kommunen bör skydda fler stadsnära skogar och unika naturmiljöer från exploatering, i högre utsträckning skydda jordbruksmark från att bebyggas, samt utveckla våra grönområden.

Vi vill att kommunen förändrar sitt skogsbruk och formellt skyddar delar av Stadsliden, Kullaskogen och andra värdefulla skogar. Vi är partiet för dig som värnar naturen i Umeå.

Umeå ska växa rätt snarare än fort. Det är positivt att allt fler väljer att bosätta sig i Umeå, men en snabb befolkningstillväxt ska aldrig vara ett självändamål. Politiken bör fokusera på att Umeå ska växa rätt, snarare än fort, och vi ska prioritera grönområden, ett Umeå som håller ihop och trevliga miljöer som umebor gillar att vistas i.

En äldreomsorg att lita på. Den största bristen idag är tillgången på personal. Mer resurser räcker inte om vi inte kan rekrytera och behålla rätt kompetens. Vi måste sluta utvisa de som tar hand om äldre och även satsa på ny teknik och nya arbetssätt. Arbetsmiljön behöver förbättras och respekten för yrket höjas – bland annat genom ökat medarbetarinflytande.

Skippa planerna på att bygga världens längsta bro mellan Umeå och Vasa. Avståndet är dubbelt så långt som Engelska kanalen och bron skulle kosta upp till 300 miljarder kronor. Fokusera istället på att rusta upp mer prioriterad infrastruktur, som järnväg och elnät. Planerna på bron begränsar dessutom både bostadsplanering i Holmsund och en utbyggnad av havsbaserad vindkraft.

Smartare styrning för starkare välfärd. Vi vill värna det som fungerar väl i svensk offentlig sektor och samtidigt utveckla kortare beslutsvägar och minska onödig byråkrati. Vi vill också inspireras av näringslivets innovation, universitets öppna feedbackkultur och det driv som präglar ideell sektor. Målet är att de som möter invånarna varje dag, som lärare, undersköterskor och socialarbetare, ska få bättre förutsättningar att göra sitt jobb, genom en smart och effektiv organisation som stöttar kärnverksamheten.

Minskade barngrupper i förskolan och ökad personaltäthet i skolan. Det är viktigt att barngrupperna i förskolan är begränsade i sin storlek, så att personalen hinner se varje barn. I skolan

behövs det även en ökad personaltäthet, särskilt för att ha utrymme att hjälpa de elever som behöver mer stöd, men inte alltid hinns med.

Ett Umeå med lika rättigheter och möjligheter.

Din bakgrund, kön eller hudfärg ska aldrig avgöra dina livsmöjligheter. Att befinna sig i utsatthet medför idag sämre hälsa, kortare livslängd och svårare att få arbete och bostad. Vi vill ta fram en handlingsplan mot rasism, öka representationen, och stärka samverkan med civilsamhället i arbetet mot utanförskap. Vår kommun ska ha ett jämställdhetsperspektiv i alla verksamheter, från skola och socialtjänst till stadsplanering och arbetsmarknadsinsatser. Alla ska ha samma möjligheter att forma sina liv, men också känna att de tillhör och kan påverka samhället.

Att Umeå kommun möter näringslivets

kompetensförsörjningsbehov. Svårigheten att rekrytera rätt kompetens är näringslivets största hinder för tillväxt. Kommunens utbildningar ska matcha näringslivets behov.

All tystnadskultur motverkas och arbetsplatsdemokrati

främjas. Umeå ska vara en kommun där medarbetare upplever att de kan ta upp problem med sina närmaste chefer och där kollegor kan utmana varandra. Även om det är svårt att bygga en öppen kultur där man vill lära sig av misstag finns ett enkelt sätt att avgöra om den är på plats. Hur reagerar vi när ett misstag inträffar? Blir vi rädda, hittar någon att skylla på och börjar bortförklara? Eller samlas vi för att analysera problemet och hitta en väg framåt? Miljöpartiet kommer verka för arbetsplatser där vi gör det senare.

Gå före i klimatomställningen

Klimatkrisen är global, men lösningarna börjar lokalt. Kommuner påverkar stadsplaneringen, trafiken och vilken sorts industri som etableras lokalt. Varje år köper Umeå kommun varor, tjänster och resor för flera miljarder kronor – att ställa tydliga klimatkrav i dessa inköp är avgörande för Umeås klimatomställning. Om alla industriplaner i kommunen går i lås innebär det en minskning av koldioxidutsläppen motsvarande 3-4 procent av Sveriges samlade utsläpp. Med oss får du ett Umeå som går före i klimatomställningen snarare än en kommun som släpar benen efter sig.

Miljöpartiet i Umeå vill att:

1. Umeå Energi ska driva omställningen. Fjärrvärmens står idag för 20 procent av Umeås totala utsläpp. Genom satsningar på Umeå Eco Industrial Park, bland annat på en sorteringsanläggning som återvinner plast från avfallet och en elektrobränsleanläggning som tillverkar bränsle av restprodukter och vindkraftsel, kan vi få bort dessa utsläpp samtidigt som vi går i tåten i Europa i att utveckla de lösningar som krävs för klimatomställningen. På sikt beräknas de gröna satsningarna på Dåva kunna få ner motsvarande 3-4 procent av Sveriges samlade utsläpp – men det kräver att politiken i Umeå prioriterar klimatomställningen.

Arvid Lundberg
Kommunkandidat

2. Det ska vara lättare att färdas med kollektivtrafik och cykel. Om Umeå kommun växer enligt planerna och resvanorna ser ut som idag, kommer biltrafiken i Umeå att öka med 50 procent till 2050. Vi skulle få en stad som domineras av biltrafik och parkeringar. Samtidigt skulle det innebära mer trängsel för de som faktiskt måste ta bilen till stan – särskilt boende på landsbygden som saknar realistiska alternativ. Vi i Miljöpartiet vill göra det lättare för folk att kunna resa med cykel, till fots eller med kollektivtrafik. Det innebär mindre utsläpp men också mindre trängsel för de som behöver använda bilen.

3. Klimatomställningen drivs på genom kommunens inköp. Den offentliga sektorn i Sverige köper varor och tjänster för över 700 miljarder kronor årligen. Vissa kommuner har ambitiösa klimatkrav kring vad de köper, men de följs inte alltid i praktiken. Det viktigaste är inte att ha de mest ambitiösa kraven utan att de krav vi har följs upp. På så sätt kan vi leda utvecklingen i klimatomställningen och gynna seriösa aktörer. När en seriös uppföljning är på plats kan rätt ställda krav, som trappas upp allt eftersom, skynda på omställningen.

6. Kommunen ska ställa höga krav på energieffektivt och klimatsmart byggande. Genom att använda befintlig teknik och klimatsmarta material kan klimatpåverkan vid nybyggnation minskas med 50 procent, utan att det behöver kosta mer, enligt Fossilfritt Sveriges beräkningar. Samtidigt kan åtgärder för energieffektivisering uppnå en energibesparing på 25 procent på 20 år för svenska kommuner och regioner. Vi ska också använda mer återbrukat material och aldrig glömma att det mest miljövänliga är att i första hand renovera och vårda det vi redan har.

5. Kommunen ska satsa mer på att låna, laga, dela! Vi vill se fler bilpooler, fritidsbanker och andra delningstjänster. Kommunen ska starta en kulturbank där kulturutrustning så såsom instrument och pysselmateriel kan lånas, likt det som vi idag gör med fritids- och sportutrustning.

6. Umeå satsar på återbruket. Kommunen har påbörjat ett arbete för att bli mer cirkulär, bland annat genom byggåterbruket där privatpersoner kan köpa överblivet byggmaterial, men mycket mer behöver göras. Kommunens egen verksamhet behöver genomföra ett systematiskt förändringsarbete för att minska slit- och slängkulturen, och i stället börja laga och återanvända material, möbler samt IT. Det är både ekonomiskt och miljömässigt hållbart.

7. Kommunens egna fordon blir fossilfria. De transporter och arbetsmaskiner kommunen använder sig av ska gå på el, vätgas, eller andra hållbara drivmedel. Umeå har redan tagit viktiga steg i den riktningen: Från juni 2026 kommer alla bussar i stadstrafiken vara eldrivna. Kommunen har dessutom infört fossilfria krav i sina ramavtal för bygg- och anläggningsarbeten, vilket gör byggarbetsplatserna i Umeå både tystare och renare. Mycket finns samtidigt kvar att göra och under nästa mandatperiod vill vi fortsätta omställningen till en utsläppsfri fordonsflotta, bland annat genom en snabbare elektrifiering av kommunens personbilar.

Rebecka Dejby
Kommunkandidat

8. Mat av god kvalitet ska prioriteras. Genom att välja råvaror klokt kan kommunen bidra till att göra ungas kost mer hälsosam, minska klimat- och miljöavtrycket samt stärka beredskapen och det lokala näringslivet. Enligt Livsmedelsverkets rekommendationer innebär det mer grönsaker och baljväxter, samt mindre rött kött och processad mat. Det kött som köps in ska gärna vara lokalproducerat. Maten ska smaka bra och vara anpassad efter de som ska äta den.

9. Klimatanpassa Umeå. Klimatförändringarna kommer, oavsett om vi ställer om snabbt eller långsamt. Det är därför viktigt att vi anpassar Umeå för att motstå översvämningar, värmeböljor, ras och skred samt andra klimatkonsekvenser.

10. Umeå ska starta ett pilotprojekt med EnergyNet, vilket är ett sätt att få elnätet att fungera enligt samma principer som internet, vilket möjliggör en snabbare och billigare elektrifiering av samhället. Klassiska utmaningar för elnätet som frekvens och balans blir inte längre lika blockerande - och behovet av ökad elproduktion minskar när eldistributionen blir effektivare. Umeå ska ligga i framkant gällande de nya möjligheter som elektrifieringen innebär.

Bevara mer av Umeås natur

För många Umeåbor är tillgången till natur en viktig del av ett attraktivt liv. Hur mycket och vilken natur som skyddas regleras dels genom lagstiftning, men också genom lokal politik. Kommuner kan bidra till en ökad andel skyddad natur genom att bilda naturreservat och biotopskyddsområden samt genom att teckna naturvårdsavtal. Genom Naturvårdsverket kan kommunerna få bidrag för att köpa mark, betala ersättningar till markägare samt till förberedelsearbete.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Förändra kommunens skogsbruk - värna ekologiska och sociala värden.

Kommunen har rådighet över sin skog och politiken beslutar om hur skogen ska förvaltas och skötas. Kommunens skogar ska inte, som de gör idag, främst klassas som "markreserv" som avverkas för att bygga fabriker, parkeringar och bostäder. Vi vill reformera kommunens skogspolicy och inriktningsmål för skogen så att våra kommunala skogar i högre utsträckning ska skötas för att gynna biologisk mångfald och rekreation med en långsiktighet som sträcker sig även till framtidens kommunmedborgare. Det är därför viktigt att uppmärksamma eventuella jävssituationer, till exempel om bolag som förvaltar kommunens skog också har ett ekonomiskt intresse av utökad avverkning.

Isac Printz

Kommunkandidat

2. Skydda mer natur i kommunen, bland annat genom kommunala naturreservat i Stadsliden och Kullaskogen. Vi vill skapa fler skyddade områden på kommunens mark samt i dialog med andra skogsägare uppmuntra till formella skydd på annan mark där detta är lämpligt. På kommunens mark måste ett strikt skydd för samtliga ur- och naturskogar säkerställas. Skyddad natur behövs för att bevara den biologiska mångfalden och andra viktiga ekosystemtjänster som rening av luft och vatten. Den skyddade naturen är också en viktig tillgång för rekreation, friluftsliv och naturturism. I områden med höga natur- och rekreationsvärden vill vi verka för ett långsiktigt bevarande; exempel på sådana områden är Stadsliden och Kullaskogen.

3. Bevara mer jordbruksmark, skog och ekologiskt värdefulla träd vid etablering av bostäder och fastigheter. Idag ser vi hur många stora gråa ytor som parkeringsplatser och andra döda ytor i kommunen tar upp värdefull mark, medan både jordbruksmark och skog avverkas för att göra plats för bostäder. Miljöbalken reglerar när det är tillåtet att bygga på jordbruksmark, men det är upp till kommunen att göra lokala avvägningar. Vi vill att livsmedelsproduktionen beaktas mer än vad som görs idag i planeringen av framtida bostäder. Gällande skogen tar det en hel livstid för att få tillbaka gamla, värdefulla och vackra träd i våra bostadsområden. Även enstaka gamla träd eller trädgrupper som lämnas vid nyetableringar är av stor betydelse för människors välmående och naturens ekologi. Där det finns möjlighet vill vi kunna ställa krav på att bevara enskilda träd och skogar.

4. Bevara Arboretum Norr genom att fortsätta säkra deras finansiering. Det vackra och vetenskapligt värdefulla Arboretet vid Baggböle står ofta inför ekonomiska utmaningar som gör att skötseln av platsen är svår att lyckas med. Stiftelsen som äger Arboretum har länge behövt förlita sig på temporära EU-stöd, feriearbetare och andra lösningar för att klara ekonomin. Vi vill därför att Umeå kommun även kommande år säkerställer finansieringen av Arboretum Norr. Det är en viktig investering i

Umeås attraktivitet och vi har i vår budget för Umeå kommun 2027 ökat finansieringen med en miljon kronor per år.

5. Stärka dialogen mellan kommunen och privata

markägare. En stor del av naturområdena i Umeå ägs av privata markägare. I många av dessa områden finns ekologiskt värdefull natur, mark som erbjuder flera ekosystemtjänster eller som är viktiga för allmänhetens tillgång till rekreationsområden. Vi vill att kommunikationen mellan kommunen och privata markägare ska vara god, där man som privat markägare får ett gott och förstående bemötande och kan föra konstruktiva dialoger med kommunen, och där alla värden av en mark blir värdesatta.

6. Inkorporera arbetet med grönstrukturer och gröna korridorer tydligt i all kommunal markplanering.

Arbetet med grönstrukturer fokuserar på hur naturområden och olika biotoper kan bidra med ekosystemtjänster för kommunen, exempelvis genom förbättrad dagvattenhantering, luftrening eller temperaturreglering. Gröna korridorer handlar om hur olika naturområden sammankopplas inom kommunen så att naturområden inte blir enskilda öar i en stad, utan ett sammanhängande system där djur tryggt kan röra sig mellan olika områden. Arbetet med både grönstrukturer och gröna korridorer tycker vi ska vara en självklar del i alla kommunala planeringsprocesser kring olika markområden, ett arbete som idag är påbörjat men behöver växlas upp.

En äldreomsorg att lita på

Äldreomsorgens största brist idag är tillgång till utbildad personal. Under våren 2026 saknade 370 av de 500 senaste nyanställda inom Umeås äldreomsorg formell vård- eller omsorgsutbildning. Mer resurser räcker inte om vi inte kan rekrytera och behålla rätt kompetens. Vi måste sluta utvisa de som tar hand om Sveriges äldre och samtidigt satsa på ny teknik och nya arbetssätt. Arbetsmiljön behöver förbättras och respekten för yrket höjas – bland annat genom att lyssna på personalen, som ofta sitter med lösningarna.

Miljöpartiet i Umeå vill:

Ulrika Edman
Kommunkandidat

1. Skapa en god arbetsmiljö genom att ta bort delade turer och införa flexiblare schemaläggning.

Vi vill minska mängden ofrivillig helgtjänstgöring och ta bort delade turer, då det är en stor belastning för personalen och bidrar till en hög sjukfrånvaro. Erfarenheter från andra kommuner visar att när delade turer försvinner minskar både sjuktagen och kostnaderna, samtidigt som personalen mår bättre. Vi vill att kommunen aktivt arbetar för att få studenter som läser till till exempel sjuksköterskor och läkare att arbeta

kvällar och helger, vilket skulle ge en win-win situation där studenter får möjlighet att till extraarbete och personalen kan arbeta färre helger och få mer återhämtning.

4. Avlasta omsorgspersonalen genom att anställa fler serviceassistenter som kan sköta arbetsuppgifter som inte kräver specifik vårdutbildning, såsom tvätt och matservering. Detta frigör tid för undersköterskor och vårdbiträden att fokusera på det som verkligen kräver deras kompetens - den personliga omvårdnaden. Samtidigt behöver vi se framtidens äldreomsorg med nya ögon och använda digitalisering och innovation för att både effektivisera, förbättra kvaliteten och bevara vårdtagares integritet så långt det är möjligt. Det kan handla om allt från digitala trygghetslarm och välfärdsteknik till att städrobotar och andra smarta lösningar avlastar personalen. Det minskar den fysiska belastningen och frigör tid för mänsklig närvaro och ger de äldre möjlighet att så långt så möjligt vara självständiga.

3. Att utbildad personal på arbetstid ska kunna plugga till undersköterskor, samtidigt som vi satsar på höjda löner för undersköterskor. På så sätt ökar vi både kompetensen hos anställda och kvaliteten på omsorgen som erbjuds invånare.

4. Avlasta chefernas administrativa börda, och satsa på ledarskapsutveckling för att stärka cheferna i deras roller. Chefer inom äldreomsorgen har idag en stor mängd administration de behöver hantera, vilket gör att de har svårt att vara ute i verksamheterna. Vi vill att cheferna avlastas så att de får större möjlighet att vara ute bland personal och boende. Chefer måste känna ett mandat att skapa goda förutsättningar för personal, inte sitta fast i ovanifrån direktiv. Duktiga chefer som skapar framgång och nöjda medarbetare måste kunna premieras och lyftas.

5. Förebygga ensamheten bland äldre, genom att skapa mötesplatser, stödja volontärinsatser och använda digitala verktyg för social samvaro.

6. Underlätta rekrytering av personal genom stärkt samverkan med regionen. Äldreomsorgen behöver bland annat få bättre tillgång till geriatriker och annan specialistkompetens. När de äldres medicinska behov kan tillgodoses av

specialistutbildad personal skapas trygghet för både vårdtagare och omsorgspersonal, och äldreomsorgen kan bli en mer attraktiv och hållbar arbetsplats där människor vill arbeta hela arbetslivet.

7. Att maten lagas lokalt på varje äldreboende. För många äldre så är måltiderna dagens höjdpunkt. Att då bli serverad mat som upplevs smaklös eller kall eller på annat sätt inte är tillfredsställande är en besvikelse. När maten dessutom lagas i produktionskök och körs till äldreboendena så har de äldre ingen möjlighet att göra något åt sin matsituation. Vi vill att äldre i stället ska få en större möjlighet att påverka maten och få uppleva matdofter, som är en viktig del av matupplevelsen och för hemkänslan. Lokala kockar och kökspersonal har närmare till de som äter maten och kan också få direkt feedback och önskemål, för att utveckla maten för de boende framöver.

8. Att öka kommunens rehabiliteringsinsatser.

Rehabiliteringsinsatser, exempelvis efter en skada eller operation, är idag en bristvara. Det innebär att personen i fråga tappar en del av sin rörelseförmåga och blir mindre självständig. Vi vill att äldre ska ha egenmakt över sina liv och kunna vara självständiga i så stor utsträckning som möjligt och vill därför anställa fler kommunala arbetsterapeuter och fysioterapeuter än vad som finns i kommunen idag.

En skola och förskola för alla

Vårt samhälle, vår välfärd, och våra barns mående är beroende av en välfungerande skola och förskola. Där tillbringar barn och unga en stor del av sina liv – och där läggs också grunden för deras framtid.

Umeå kommun ligger i Sverigetoppen gällande hur många barn som klarar grundskolan. Samtidigt så har ett av fem barn på högstadiet och gymnasiet hög frånvaro. Vi måste alltid vara självkritiska och utforska vad vi kan göra bättre.

Det kräver ett öppet klimat, där personal uppmuntras att ta upp brister, feedback och förbättringsförslag. Det kräver också att professionen får förtroende att utföra sitt jobb. "För varje komplext problem finns det svar som är tydliga, enkla och djupt felaktiga." Ordspråket är träffande för svensk skolpolitik, där politiker ofta vill in och detaljstyra professionens arbete eller ständigt komma med ny lagstiftning.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Minska barngrupperna i förskolan och öka personaltätheten i skolan.

Barngrupperna i Umeås förskolor är stora jämfört med både andra kommuner i Västerbotten och riket som helhet. Här vill vi se en förändring. I skolan behövs en högre personaltäthet,

Sofie Larson
Kommunkandidat

särskilt för att skapa bättre förutsättningar att ge stöd till de elever som behöver det mest men som i dag inte får den hjälp de behöver.

2. Att barn och unga får tidiga stödinsatser, i stället för att få hjälp först när misslyckanden och svårigheter redan märkt dem för livet. Det är aldrig för sent att påverka vår psykiska hälsa, men tidiga insatser har störst effekt, eftersom onda och goda cirklar ofta börjar tidigt i livet. Det är här vi ska prioritera våra resurser. Vi behöver i större utsträckning lyssna på skolpersonalen som väldigt tidigt ser precis vilka elever som är i behov av mer stöd.

3. Att personalen ges goda möjligheter att påverka verksamheten och sitt arbete utifrån den yrkesspecifika kunskap de besitter. Politiken bör undvika detaljstyrning och istället lyssna på personalen som arbetar nära barn och elever. Det kan handla om att ge tid för mer kollegialt lärande och att utveckla APT, som många annars upplever som otillfredsställande.

4. Stärka förutsättningarna för personal inom förskola och skola att genomföra sitt arbete med hög kvalitet. Ökade krav på personal inom förskola och skola ska också medföra ökade resurser i motsvarande utsträckning. På sikt vill vi se att rätten till förskola för föräldralediga utökas från 15 till 30 timmar i veckan, men detta ska endast ske under förutsättning att det finns stabila resurser tillgängliga så att befintlig förskolepersonal inte belastas ytterligare.

5. Att alla verksamheter inom kommunen har gedigen kunskap om olika funktionsnedsättningar. I nuläget är barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) kraftigt överrepresenterade bland elever som inte klarar skolan samt bland barn med psykisk ohälsa. Det måste fungera bra för dessa barn oavsett var de är, i stället för att allt hänger på en duktig pedagog, arbetslag eller rektor.

6. Undvika fler vinstdrivande privata skolor och förskolor i Umeå.

Vi vill att Umeå ska fortsätta sticka ut genom att ha en stor andel kommunala förskolor och skolor. Marknadsskolan ska bort.

7. Utveckla skolträdgårdar samt skolskogar. Att få praktisk erfarenhet av att plantera och arbeta med jord skapar en närhet till allt levande. Gröna och varierade utemiljöer gör skolgården mer inspirerande att vistas i, samtidigt som det främjar lek och lärande.

8. Att även särskilt begåvade barn ska få stimulans och utmaningar i skolan. Fokus bör vara på att skapa mer av ett system på kommunal nivå för dessa insatser, så att det inte blir upp till den enskilda läraren att hitta uppgifter som i tillräcklig utsträckning stimulerar den enskilda eleven.

Barns trygghet och jämlika livsvillkor

Ett barns framtid ska aldrig avgöras av faktorer som barnet självt inte har varit med och valt, såsom uppväxtort, föräldrars utbildningsnivå eller hemmets ekonomiska förutsättningar. Rädda Barnens rapportering om växande ojämlikhet bekräftar att ekonomisk utsatthet och trångboddhet skapar fundamentalt olika förutsättningar för om ett barn klarar skolan och har en meningsfull fritid i Sverige idag.

Umeå är den enda större staden i Sverige som aldrig haft ett utsatt område. För att behålla den utvecklingen, och se till att inget barn rekryteras in i gängkriminalitet, ska vi fortsätta arbeta för en fungerande samverkan mellan föräldrar, skola,

Mariam Salem
Kommunkandidat

polis, socialtjänst, primärvård, socialtjänst och andra viktiga vuxna i barnens liv. Det är även viktigt att arbeta för att skapa en meningsfull fritid för Umeås barn och unga, för tidiga insatser i skola och förskola samt för blandade boendeformer i våra stadsdelar, allt för att minska segregationen och se till att barn från olika bakgrunder och med olika livsvillkor växer upp tillsammans.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Tillföra resurser till kommunala skolor i svaga socioekonomiska områden, så att alla barn har möjlighet att gå ut högstadiet med tillräckliga betyg för att kunna söka in på gymnasiet. Vi vill att varje barn som växer upp i Umeå tror på sig själv och sin framtid, och har fått en utbildning som rustar hen för framtiden. Varje år lämnar

tusentals barn och ungdomar i Sverige både grundskolan och gymnasiet utan fullständiga betyg, och det är ofta barn med särskilda behov eller barn som lever i fattigdom som råkar ut för detta. Den ekonomiska ojämlikheten i samhället fortplantar sig in i klassrummen och förstärks av en tilltagande skolsegregation, och dessutom är lärarbristen ofta som störst där behoven är som tyngst. För att bekämpa dessa klyftor krävs en politik som vågar erkänna att en rättvis fördelning av resurser inte innebär att alla elever får lika mycket. Vi måste våga fördela resurser ojämnt för att uppnå jämlikhet. En jämlik skolpolitik är inte bara ett mål i sig, utan det mest effektiva verktyget för att ge varje barn, oavsett ekonomisk bakgrund, makten över sin egen framtid.

2. Investera mer i förskolan. Förskolan är för många barn den första introduktionen till det svenska språket, samtidigt som den fungerar som en central arena för social utveckling. Genom tidiga satsningar på våra barn kan vi bryta mönster av utanförskap, innan de får en chans att cementeras.

3. Satsa på meningsfulla fritidsaktiviteter för alla barn i kommunen. Ett barns ekonomiska hemsituation ska aldrig stå i vägen för en meningsfull fritid. Alla barn i Umeå kommun ska erbjudas någon form av fritidsaktivitet, eftersom det ger barn möjligheter till ett sammanhang bortom familjen, men även till en god hälsa och personlig utveckling som annars skulle begränsas av hemmets resurser.

4. Satsa på att inom den kommunala förvaltningen och de kommunala bolagen skapa arbeten för människor som idag lever i utanförskap. Den grupp barn och unga som har större risk för att hamna i utanförskap som vuxna, är de som har särskild risk för ekonomisk utsatthet, alltså barn till ensamstående föräldrar, barn med utländsk bakgrund samt familjer med en svag anknytning till svensk arbetsmarknad. Det är också dessa barn som löper störst risk att rekryteras in i gängkriminalitet. Barnfattigdomen bekämpas bäst genom att skapa arbetstillfällen för barnens föräldrar, och det är därför det

är så angeläget att vi arbetar för att alla vuxna har ett arbete att gå till. Miljöpartiet i Umeå vill därför satsa på att Umebor som får försörjningsstöd och står långt ifrån arbetsmarknaden, ska få chansen till kommunala instegsjobb.

5. Garantera feriejobb till Umeå kommuns ungdomar varje år. Genom att se till att fler ungdomar får en första kontakt med arbetsmarknaden ger vi fler ungdomar en chans att få en fot in på svensk arbetsmarknad. Dessutom skapar vi på så sätt ett alternativ till den organiserade brottsligheten och gör det svårare för de gängkriminella att rekrytera ungdomar in i allvarlig brottslighet.

6. Förbättra förutsättningarna för barns och ungas delaktighet. Att stärka barns rätt att komma till tals är centralt för ett långsiktigt demokratibygge och för att visa solidaritet med kommande generationer. Miljöpartiet i Umeå vill arbeta för att kommunala verksamheter ska ha, och använda, goda metoder för att göra barn och unga delaktiga i frågor som berör dem.

7. Skapa en giftfri miljö och omgivning. Gifter och skadliga ämnen ska inte användas av kommunen. Förskolan ska vara en giftfri miljö och vi ska välja ekologisk frukt och mat där det går till barnen. Arbetet för att minska mikroplaster och andra föroreningar av naturen ska stärkas. Vi vill också jobba för bättre rening av läkemedel från avlopp för att minska mängden skadliga ämnen som tar sig ut via vattnet.

Trafik: Vem vill bo i ett Umeå dominerat av vägar och bilparkeringar?

Om Umeå kommun växer enligt dagens beslutade befolkningsmål samtidigt som resvanorna ser ut som idag, kommer biltrafiken i Umeå att öka med 50 procent till år 2050. Det skulle leda till mängder av bilköer, en gråare miljö, sämre luft och mer buller. Det skulle även innebära mycket trängsel för de som faktiskt måste ta bilen till stan – särskilt de som bor på landsbygden och saknar realistiska alternativ till att använda bilen.

Medan många andra partier tänker att trafiken i framtidens Umeå måste se likadan ut som i dag, så anser vi att man måste tänka nytt. Vi vill göra det lättare för folk att kunna välja ett mer hållbart alternativ som också går ihop med vardagsspillet. Ett förändrat resmönster skulle innebära både mindre utsläpp och mindre trängsel för de som behöver använda bilen. Om vi inte vill försämra livskvaliteten i kommunen medan Umeå växer, måste vi fokusera på att underlätta för människor att resa hållbart.

Rebecka Dejby
Kommunkandidat

Frågan är också hur vi ska använda våra gemensamma ytor. Idag tar parkeringar upp mer utrymme än bostäder i Sverige. Är det verkligen vägen vi ska gå i Umeå?

Självklart ska vi kunna transportera oss smidigt, men vi behöver också göra plats för bostäder, träd och uteserveringar.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Skapa stadsdelar efter mänskligt mått. I varje stadsdel ska man ha tillgång till stora delar av det man nyttjar till vardags: matbutiker, förskola, skola, gym och så vidare. Man ska kunna nå det man behöver i sin vardag till fots eller cykel. Vi vill skapa kvarter där det finns parker och där grannar kan mötas och där barnen kan leka utan att riskeras att skadas i biltrafiken. Att bygga om gamla E4:an på Teg till stadsgata är ett exempel på hur satsningen på människor i stället för bilar möjliggör nya parker, ett nytt torg samt bostäder åt cirka 4 000 nya Tegsbor. Det ger inte bara stadsdelar man vill bo och verka i, det är också klimatsmart.

2. Att det ska vara smidigt och billigt att använda kollektivtrafik. Vi vill satsa på tätare avgångar och kortare restider, vilket vi får genom att prioritera busstrafikens turtäthet och framkomlighet. Idag har de flesta större nordiska städer någon typ av kapacitetsstark kollektivtrafik. Ett exempel är Malmö som har längre bussar med tillgång till egna körfält, och som har förtur i korsningar - när Umeå växer så måste vi planera för något liknande här. På nationell nivå vill vi införa Sverigekortet: en biljett för all kollektivtrafik i hela landet. Allt för ett pris på 499 kr i månaden för vuxna och 249 kr för barn, studenter och pensionärer, vilket skulle kosta mindre för staten att finansiera än endast en av regeringens många sänkningar av bensinpriset den senaste mandatperioden.

3. Att cykeln ska prioriteras i stadsplaneringen. Umeå ska ha ett högklassigt nätverk av snabbcykelstråk med till exempel breda cykelbanor och fysiskt åtskiljande av gångtrafik från cykeltrafik. Säker cykeltrafik kräver också att cykel- och gångtrafiken prioriteras vid snöröjning. Vi vill också inrätta fler cykelparkeringar med möjlighet att på ett bekvämt och säkert sätt låsa fast cykeln.

4. Testa sommargågator. Miljöpartiet vill med inspiration från andra städer se försöksverksamheter med sommargågator, där biltrafik begränsas under en begränsad period och uteserveringar i stället flyttar ut på vissa vägar under sommaren.

5. Göra kommunens fordon fossilfria. De transporter och arbetsmaskiner kommunen använder sig av ska gå på el, vätgas, eller andra hållbara drivmedel. Vi har redan fått Umeå att ta flera viktiga steg i den riktningen - från juni 2026 är alla bussar i stadstrafiken eldrivna. Kommunen har dessutom infört fossilfria krav i sina ramavtal för bygg- och anläggningsarbeten, vilket kommer att göra byggarbetsplatserna i Umeå tystare och renare. Mycket finns samtidigt kvar att göra och under nästa mandatperiod vill vi fortsätta omställningen till en renare och tystare fordonsflotta, bland annat genom en snabbare elektrifiering av kommunens personbilar.

6. Att Holmön ska vara en plats för alla. Idag går öns färja oregelbundet under vintertid och ibland inte alls. Det omöjliggör för många att kunna bo permanent på ön. Om man inte vet om man kan pendla till jobbet eller skolan imorgon kan det vara enklare att flytta till fastlandet. Vi vill att färjan klarar isen och arbetar därför för att vi får en fungerande färja. Tills vi får en fungerande färja ska Umeå kommun stå för andra transportsätt över Kvarken när Trafikverket inte levererar.

7. Lösa parkeringsproblemet för elsparkcyklar. Elsparkcyklar för mycket gott med sig men idag parkeras de överallt, ofta tvärs över en gång- eller cykelbana. Det är farligt för alla som rör sig där och är ett hinder särskilt för människor med funktionsnedsättning. När sommaren går mot sitt slut och kvällarna blir mörka kan felparkerade elsparkcyklar leda till allvarliga skador. Vi vill att kommunen ställer krav på att bolagen tar ansvar för att användare parkerar elsparkcyklarna ordentligt.

En bättre arbetsmiljö för kommunens anställda

Alla medarbetare i Umeå kommun ska ha goda utvecklingsmöjligheter och känna sig delaktiga, trygga och respekterade. De ska våga lyfta eventuella problem på arbetsplatsen, och de ska ha rätt till en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö. Vi behöver arbeta både med att förbättra arbetsmiljön och med den tystnadskultur som finns i vissa delar av kommunens verksamhet. Motsatsen till en destruktiv tystnadskultur är en trygg psykosocial situation

Ulrika Edman
Kommunkandidat

där medarbetare mår bra och erbjuds verktyg för att utveckla organisationen. Det är därför avgörande att främja en kultur där anställda känner sig trygga att lyfta nya perspektiv, delta i verksamhetsutvecklingen samt vid behov visselblåsa vid oegentligheter, utan rädsla för repressalier. I stället för att köpa ut besvärliga personer eller "oslipade diamanter", bör kommunens organisation arbeta med konflikthantering, samarbetsutveckling, återkoppling samt att ta tillvara på den potential

som varje medarbetare besitter.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Arbeta för en bättre arbetsmiljö, där medarbetarna trivs och känner sig trygga på jobbet. Umeå ska vara en kommun där det råder nolltolerans mot tystnadskultur och där medarbetarna känner att de både kan ta upp oegentligheter med sina närmaste chefer, och att de kan lämna in visseblåsar anmälningar utan risk för repressalier.

2. Verka för arbetsplatsdemokrati. Kommunens beslutsprocesser behöver decentraliseras och de lokala cheferna som arbetar närmast verksamheten måste få ökade mandat att ta beslut som rör deras verksamheter. Dessutom måste måluppfyllelser premieras så att de anställda i verksamheterna känner en större delaktighet i sin arbetssituation.

3. Ha öppna och trygga arbetsplatser. Vi vill att medarbetare ska ha goda utvecklingsmöjligheter och känna sig delaktiga, trygga, respekterade och våga lyfta problem. Kommunens arbetsplatser ska präglas av psykologisk trygghet som är en förutsättning för medarbetare att må bra och för produktiva och utvecklingsbara organisationer.

4. Att personalen ges bättre förutsättningar för fortbildning och lärande. Umeå kommun ska vara en lärande organisation där vi ger utrymme för kollegialt lärande och överföring av erfarenheter. Vi vill att medarbetare ska vara trygga i att utföra sina arbetsuppgifter, känna gemenskap, och få kompetensutveckling.

En mer jämlik arbetsmarknad

Det ska finnas bra möjligheter till balans mellan arbete och allt annat som är viktigt i livet. Att ha ett arbete gör att man blir en del av ett sammanhang och får känna sig betydelsefull. I dagens samhälle så har människor ofta flera olika roller, till exempel anställd, förälder och partner. Livet vi lever idag är komplext, och vi får ibland hantera motstridiga krav. För många är denna komplexitet tillfredsställande, men det kan även skapa stress. När vi upplever att kraven blir ohanterliga och möjligheten att styra våra liv minskar så ökar ohälsan och sjukskrivningarna. Stressrelaterad psykisk ohälsa står idag för nästan 20 procent av alla längre sjukskrivningar, och kvinnor drabbas särskilt hårt

då de ofta tar ett större ansvar för det obetalda arbetet i hemmet samtidigt som tempot är högt och resurserna små inom vård, skola och omsorg.

Mariam Salem
Kommunkandidat

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Behålla rätten till heltid och möjliggöra deltid. Ingen som arbetar inom Umeå kommun ska behöva oroa sig för att inte få tillräckligt många timmar för att kunna betala hyran eller köpa mat till sina barn. Heltid ska vara normen inom Umeå kommun, men de som önskar att arbeta deltid ska också ha möjligheten att göra det.

2. Verka för en arbetstidsförkortning inom kommunens organisation.

Det här är en nationell och lokal valfråga för oss. Vår långsiktiga vision är en fyradagarsvecka, med 35 timmars arbetsvecka som ett första steg på vägen. I de organisationer där detta införts har det medfört färre sjukskrivningar och bättre arbetsmiljö.

3. Verka för mer flexibla arbetstider. Umeå kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där personalen ges utrymme att påverka sina scheman. Vi vill även att anställda i Umeå kommun så långt som möjligt ska kunna välja vilka högtider de tar ledigt på, istället för enbart de nuvarande röda dagarna.

4. Säkerställa att skillnader i lönenivå bland anställda inom Umeå kommun eller kommunalt ägda bolag inte beror på könstillhörighet eller etnisk bakgrund.

Umeå kommun ska vara en jämställd arbetsgivare där två personer med samma utbildning och samma erfarenhet inte ska ha olika lön enbart beroende på kön eller etnisk bakgrund.

5. Utbilda fler för jobb inom vård, omsorg och praktiska yrken.

Vi vill satsa på kompetensutveckling och skapa fler praktikplatser inom omsorg, industri, hantverk och andra praktiska yrken för att ge unga och personer långt från arbetsmarknaden bättre möjligheter att etablera sig i arbetslivet.

6. Verka för att alla kommunens anställda erhåller den språkliga kompetens som behövs för att kunna utföra sitt jobb med god kvalitet.

Språket är viktigt för att kunna utföra många jobb i kommunen, inte minst i välfärden. Därför är det centralt att det finns höga krav på språklig kompetens där det behövs, men även goda utbildningsmöjligheter för anställda att förbättra sin svenska. Om vi enbart har språkkrav utan att också ge stöd, som vissa partier verkar vilja, kommer vi inte att ha tillräckligt med kompetent personal i välfärden och vi kommer stänga ute onödigt många från arbetsmarknaden.

Ett rikt kulturliv för ett levande Umeå

Miljöpartiet är Sveriges kulturparti och det syns lokalt i Umeå där vi lägger mest pengar på kultur per person av alla Sveriges kommuner. Medan vi förstår vikten av kulturen vill högerpartierna återkommande se kraftiga nedskärningar av kulturnämndens budget.

Vi är stolta över att de senaste åren lagt budgeten som finansierat delar av Umeås rika kulturliv. Med Miljöpartiet i Umeå kommun får du ett parti som värnar om kulturen - om kulturens finansiering, kostnadsfri kultur för alla, goda förutsättningar för kulturarbetare att livnära sig på sitt arbete, och kanske det viktigaste: att hålla armlängds avstånd mellan politiken och kulturen. En röst på oss i kommunvalet är en röst för ett fortsatt starkt kulturliv.

Isac Printz

Kommunkandidat

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Fortsätta vara den kommun i Sverige som satsar mest på kultur per person. För barnen på kulturskolan, ungdomarna på musikscenerna, de vuxna konstnärerna, körsångare och kultur för seniorer. För att studenter ska vilja flytta hit och bo kvar. Kulturen är viktig för att vi Umeåbor ska må bra

och ha en meningsfull fritid.

2. Stå upp för en kostnadsfri kultur, särskilt för barn, för allas rätt till ett rikt kulturliv oavsett ekonomi.

Det är en rättvisefråga och en fråga om livskvalitet. Vi vill att alla i Umeå ska kunna ta del av kultur i sin vardag.

3. Stå upp för den fria kulturen. Kulturen måste få utmana och vara fri från politisk korrekthet, men också fri från politisk styrning. Vi tror på konstnärlig frihet som princip. En fri kultur är likställd med yttrandefrihet. Ett tyst samhälle är inte ett fritt samhälle.

4. Utredda möjligheterna till ett Dansens Hus. Vi vet att dansare i Umeå saknar tillräckligt många och bra danslokaler och att bättre lokaler är något som är efterfrågat.

5. Fortsätta stötta de mängder av kulturföreningar som vi gör idag. Vi är måna om att Umefolk, UmePride, Jazzfestivalen, Samiska veckan, Littfest, Humlan, Verket och våra många andra kulturföreningar/festivaler som idag får vårt stöd ska få det även i fortsättningen.

6. Värna Kulturlöftet, som ger alla skolbarn i Umeå kommun rätt till minst en kulturupplevelse per läsår. Alla barn får inte uppleva kulturupplevelser i sin vardag, och därför är skolan en viktig plats för att säkerställa alla barn får ta del av kultur.

7. Fortsätta med konceptet kultursamordnare. Det här är en relativt ny men redan lyckad satsning inom Umeå kommuns kulturförvaltning där en person hjälper ungdomar att hitta till meningsfulla aktiviteter.

8. Få ut mer kultur i stads- och kommundelarna. Vi vill prioritera och tillgängliggöra stadsdelskulturen. Vi vill att kommunen själva arbetar för detta och stöttar kulturföreningar och projekt som kan erbjuda kulturaktiviteter i olika delar av Umeå. Till exempel ser vi väldigt positivt på att Ersboda Folkets Hus och Klossen på Ålidhem kan erbjuda kulturaktiviteter för de som bor där, och kultursatsningar måste finnas även i byarna runt om i kommunen.

9. Möjliggöra för fria kulturutövare att bo kvar i Umeå

genom att fortsätta finansiera föreningar och projekt där de kan praktisera sitt konstnärskap på en hög nivå. Annars finns risken att vi tappar duktiga kulturutövare till andra delar av Sverige. Konsthögskolan i Umeå och andra konstutbildningar utbildar många typer av konstnärer som vi gärna vill ha kvar i Umeå.

10. Bevara Kvinnohistoriska museet. Högerpartierna hotar ofta med att de vill lägga ned det kvinnohistoriska museet eller slå ihop det med Västerbottens museum. Som ett feministiskt parti grundat i jämställdhetsrörelsen står vi upp mot denna populism, och fortsätter stolt att finansiera museet. Umeå har inte utan anledning uppmärksammats av brittiska The Guardian och franska Marie Claire som världens mest feministiska och jämställda stad.

11. Fortsätta med vår lyckade satsning på kultur för seniorer. Vi ser gärna ett fortsatt arbete med detta då det ger en särskild livskvalitet för målgruppen.

12. Värna och stärka biblioteken i Umeå. Biblioteken är en grundläggande demokratisk infrastruktur, de erbjuder fri tillgång till kunskap, litteratur samt digitala tjänster och utgör dessutom trygga och kostnadsfria mötesplatser för alla i samhället. De främjar läsning, bildning och kritiskt tänkande, vilket är centralt för både individens utveckling och samhällets välstånd. I Umeå har vi 11 folkbibliotek där 1.5 miljoner utlåningar sker varje år, vilket är något vi värnar om, men inte ska ta för givet. Miljöpartiet är barnens och bildningens parti och därför är det naturligt för oss att slå vakt om folkbibliotekens ställning.

13. Arbeta för att minoriteter och urfolk ska ha goda möjligheter att utöva sin kultur. Det ska vara en självklarhet att få modersmålsundervisning av hög kvalitet, och det ska finnas goda möjligheter att utöva olika kulturer i Umeå. Samer ska ha goda möjligheter att bedriva rennäring i kommunen.

En meningsfull fritid för alla

Vi i Miljöpartiet drivs av att livet ska bestå av mer än bara jobb, och människors rätt till en meningsfull fritid är något vi prioriterar högre än de flesta andra partier, både på lokal och nationell nivå.

En meningsfull fritid och ett starkt föreningsliv är grundbultarna i ett friskt samhälle. Det är här vi möts, utvecklas och hämtar kraft. För oss är fysisk aktivitet och social gemenskap inte en lyx, utan en förutsättning för folkhälsan och vårt välbefinnande i vardagen. Fritidsaktiviteter ska vara tillgängliga för alla och det ska finnas ett bra utbud oavsett ålder, bakgrund eller funktionsnivå. Vi stöttar föreningar och satsar på kostnadsfria fritidsaktiviteter för att sänka trösklarna och säkerställa att alla barn och unga kan delta i gemenskapen, oberoende av familjens ekonomi. Inget barn ska behöva stå vid sidlinjen på grund av en prislapp. Vi vill också särskilt stötta idrottande i områden där aktiviteten är lägre.

Vi vill också prioritera arbete med friluftsliv där ganska lite pengar kan göra stor skillnad för våra upplevelser i Umeås natur.

Johan Asplund
Kommunkandidat

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Satsa på tillgängliga fritidsaktiviteter för alla barn och unga oavsett ålder, inkomst eller bakgrund. Meningsfulla fritidsaktiviteter kan skapa viktiga sociala sammanhang,

bygga barns och ungdomars självförtroende, ge dem vänner som de bibehåller i skolan och hålla dem borta från mindre positiva aktiviteter. Vi vill fortsätta finansiera och stödja ett inkluderande föreningsliv där alla oavsett bakgrund eller ekonomi nås och kan delta.

2. Att umeåborna ska ha god tillgång till väl fungerande badhus i kommundelarna. Umeå växer och efterfrågan på badhus ökar. Samtidigt är badhusen i Umeå gamla och slitna då de flesta byggdes på 60- och 70-talet. De behöver rustas upp eller byggas om från grunden, något som medför stora kostnader. I takt med att Umeå växer kan även fler badhus behöva byggas för att möta det krav och den efterfrågan som finns i kommunen. Att bada på badhus är centralt för simkunnigheten, vilket är en lagstadgad del i skolans undervisning. Badhus är också viktiga för människors livskvalitet och Umeås attraktivitet. De utgör en värdefull motionsform likväl som en uppskattad familjeaktivitet.

3. Motverka tidig specialisering. Idag ser vi en tydlig trend inom många idrotter med längre säsonger och fler träningar i allt tidigare åldrar. Tidig specialisering premierar främst barn födda tidigt på året och skapar en prestationsinriktad miljö i tidig ålder som ofta får barn och unga att sluta med idrottande i förtid. Tidig specialisering drabbar inte bara de som tas ut till utvecklingslag utan även de som ser sina kompisar byta lag och föreningar. Att hålla på med flera idrotter långt upp i åren är bra för motorisk utveckling, minskad skaderisk och ökad motivation.

4. Bevara och utveckla fritidsbankerna på Ålidhem och på Ersboda. Fritidsbanken är otroligt populär och ger möjligheten till alla oavsett ekonomi att prova på fritidsaktiviteter som kräver utrustning, vilket också bidrar till minskad konsumtion av nya produkter.

5. Fortsätta finansiera lovsatsningar till Umeås olika föreningar. Satsningar ska göras på kostnadsfria aktiviteter på loven för barn och unga, för meningsfulla ledigheter oavsett ekonomi.

6. Ha attraktiva fritidsgårdar utspridda i de olika stads- och kommundelarna. Det ska vara nära till en fritidsgård som man trivs på. Idag utgör tjejer enbart en tredjedel av fritidsgårdarnas besökare, och vi vill säkerställa att fritidsgårdarna är lika attraktiva och tillgängliga för tjejer såväl som för killar.

7. Utveckla och skapa fler områden som uppmuntrar till spontanidrott, rörelserikedom och social interaktion mellan olika grupper av människor. Platser som bjuder in till spontanaktiviteter och möten mellan människor behöver finnas nära där vi bor och behöver vara öppna och tillgängliga för alla. Fler sådana ytor kan skapas. Och när bostadsområden byggs om eller nya tillsätts, ska krav på sådana typer av ytor vara tydliga och prioriterade.

8. Ge goda förutsättningar för elitidrotten. Elitidrotten i Umeå är både bred och stark men inte utan utmaningar. Elitidrotten är viktig som inspiration för yngre, marknadsföring av kommunen, näringsverksamhet och dragplåster som får unga att flytta hit. Elitidrotten behöver goda och hållbara förutsättningar för sin verksamhet, gällande lokaler, möjlighet till kommersiella intäkter, sponsring och verksamhet riktad mot både spets och bredd. Kommunen behöver göra sitt för att dessa föreningar ska ha bästa möjliga förutsättningar för att kunna utvecklas och konkurrera nationellt.

9. Förbättra tillgängligheten till Campus Friidrottsarena för privatpersoner. Det ska finnas goda möjligheter att spontant träna löpning och andra idrotter när arenan inte används. Det är en viktig del i att bli en ännu bättre idrottsstad.

10. Förbättra förutsättningarna för skidåkning i Stadsliden. Klimatförändringarna gör att snötillgången på vintrarna blir allt mer opålitlig. För att säkerställa att det går att åka skidor på bra skidspår hela vintern blir behovet av konstsnö allt större. Vi vill se över hur vi kan inrätta någon form av konstsnösystem på Stadsliden så att snökvalitén säkerställs för både motionärer och elitåkare.

11. Att fortsätta förbättra kommunikationen kring kommunens olika anläggningar och rekreationsområden.

Umeå har ett brett utbud av idrotts-, friluft- och rekreationsanläggningar. Däremot behöver informationen om dessa möjligheter bli tydligare och mer lättillgänglig för både invånare och besökare. Det ska vara enkelt att hitta information om exempelvis skidspår, grillplatser, motionsspår, och idrottsanläggningar. Kommunen har tagit ett viktigt steg genom lanseringen av Fritidsappen, men kännedomen om appen behöver öka. Samtidigt finns det fler sätt att utveckla hur kommunens utbud marknadsförs och kommuniceras. Ett rikt och lättillgängligt utbud av fritids- och rekreationsmöjligheter bidrar till livskvalitet och gör kommunen mer attraktiv. Därför vill vi fortsätta utveckla informationen om allt det Umeå har att erbjuda.

12. Rusta upp och bevara stadsnära natur- och friluftsområden som exempelvis Grössjön och Bäcksjön.

Vi har lagt mer pengar på detta i kommunens budget och vi vill framöver se förbättringar i bland annat Grössjön samt att kommunen tar över skötseln av Bäcksjön från Skogsstyrelsen.

13. Finansiera friluftsliv ute i kommundelarna. Det mesta friluftslivet finns utanför centrala Umeå. Vi kommer fortsatt att vara en stark röst för att förbättra områden utanför centralorten, såsom Tavelsjöleden, elljusspårerna i Sävar, Hörnefors, Täfteå, Röbbäck, Holmsund, Obbola, Hissjö, Stöcke med flera.

14. Öka tillgängligheten till attraktiva platser för friluftsliv.

Det kan handla om allt från bättre cykelvägar dit, bussar som går oftare och stannar i närheten, eller mer tillgängliga bilvägar.

Ett mer demokratiskt och rättvist Umeå

Umeå kommun ska präglas av öppenhet, jämlikhet och jämställdhet och vara fri från alla former av rasism. I en demokrati ska invånarna uppleva sig delaktiga och inkluderade samt ha förtroende för offentliga institutioner. Det kan byggas genom att öka representationen i organisationer men även genom respektfullt bemötande, delaktighet och samverkan. När människor känner sig delaktiga och har insyn i de beslutsfattande organen så stärks förtroendet och dialogen mellan invånare och beslutsfattare. Idag står många utanför beslutsfattande processer och vissa grupper är underrepresenterade i den kommunala politiken. När individer upplever att man varken har insyn eller möjlighet att påverka de beslut som fattas skapas en känsla av "vi och dom". Vi vill göra Umeå till en ledande kommun inom närdemokrati, tillitsbaserad verksamhet, delaktighet, inkludering, jämställdhet och jämlikhet.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Öka mångfalden bland kommunens anställda. Vi vill att kommunen ska vara inkluderande och ha en mångfald av människor på olika positioner i kommunen, inte minst på chefsjobb. Kommunen ska rekrytera efter kompetens, inget annat. Dit når vi genom att bedriva ett aktivt jämlikhetsarbete. Det kan handla om att värdera fler aspekter i rekrytering än enbart akademiska meriter, införa smidigare validering av

Anton Brall
Kommunkandidat

kompetens och ha en mer inkluderande kultur. Vi har redan drivit på och påbörjat detta arbete men vi ser att det behöver utvecklas.

2. Förbättra Umebornas insyn och delaktighet i kommunens arbete. Det kan bland annat göras genom medborgardialoger, e-förslag och medborgarråd.

3. Skapa goda relationer mellan kommunen och samtliga trossamfund. Trossamfunden är viktiga samhällsaktörer som når målgrupper som kommunen inte alltid når. Det gör dem till brobyggare mellan det offentliga och olika minoriteter, vilket bidrar till kommunens trygghetsarbete och motverkar utanförskap.

4. Vi vill stärka ungas förtroende för demokratiska institutioner samt deras upplevda och faktiska påverkan på demokratiska processer. Detta kan delvis göras genom att stärka kritiskt tänkande och arbeta för medvetenhet kring desinformation.

5. Verka för öppenhet och motverka tystandet av meningsmotståndare i politiken genom smutskastning och skrämsektaktik. Vi tar gärna debatterna med meningsmotståndare i politiken, men håller oss borta från alla former av personangrepp och kränkningar. Alla partier behöver ta sitt ansvar för det demokratiska samtalet. Vi ser väldigt negativt på när politiska partier använder skrämsepropaganda och hänger ut enstaka chefer och politiker, med delvis oklara eller obefintliga kopplingar till sakfrågorna. Detta bör motverkas genom samtal och breda överenskommelser bland Umeås partier.

6. Ha ett Umeå fritt från rasism. All form av rasism ska bekämpas med kraft i Umeå. Växande fördomar och misstro i samhället, såsom islamofobi, rasism mot samer, antisemitism och afrofobi märks tydligare. Det är viktigt att Umeå både är och uppfattas som en välkomnande stad samt att rasism aldrig accepteras. Kommunens arbete mot rasism ska vara

en naturlig del i arbetet för alla människors lika värde och för att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030. Vi ska ta fram en handlingsplan mot rasism där målet är att alla verksamheter ska vara fria från alla former av rasism genom att öka kunskapen om rasism och diskriminering, motverka att barn och unga utsätts för rasism samt stärka samverkan med civilsamhället i arbetet mot rasism.

7. Minska de sociala klyftorna. Ett jämlik samhälle byggs genom minskade ekonomiska klyftor och minskat utanförskap. Ett gott samhälle skapar förutsättningar för allas rätt till ett gott liv och minimerar all form av utsatthet. I vårt Umeå ska det finnas en trygg och tillgänglig välfärd efter behov, möjligheter till arbete och utbildning samt tillgång till praktikplatser och arbetsträning.

8. Ha nolltolerans mot hemlöshet. Ingen i Umeå ska tvingas vara hemlös eller gå hungrig. Vi har redan initierat ett arbete med bostad först som är en evidensbaserad metod för att hjälpa långtidshemlösa. Den bygger på att individen först erbjuds en permanent bostad med eget förstahandskontrakt direkt, för att ha bättre förutsättningar att bli drogfri, nykter eller genomföra psykiatrisk behandling.

9. Stärka arbetet för minoriteter och urfolk. Urfolk och minoriteters kulturutövande är en del av vår gemensamma historia. Vi vill ha modersmålsundervisning av hög kvalitet, och det ska finnas goda möjligheter att utöva olika kulturer i Umeå. Samer ska ha goda möjligheter att bedriva rennäring i kommunen.

Mångfald för ett inkluderande samhälle

Mångfald är vår största konkurrensfördel, men framför allt är det en nyckel till ett samhälle där alla hör hemma. Innovation handlar inte bara om teknik utan lika mycket om att våga utmana normer och välkomna nya perspektiv. Den insikten måste genomsyra hela samhället, till och med vardagslivet.

Ett konkret uttryck för detta synsätt är att vi i högre utsträckning anpassar samhällets strukturer efter människors olika behov. Ett exempel är våra högtider: en kommun som

**Våra topp 6
Kommunkandidater**

erbjuder sina anställda möjlighet att välja vilka helger de vill vara lediga på, skickar en signal om att alla kulturer och traditioner räknas. De som firar jul är lediga då, de som firar andra högtider är lediga under dessa. Plötsligt handlar ledighetsplanering inte om problem utan om samverkan, man ställer upp för varandra, och olika högtider blir en tillgång, inte en utmaning.

Antingen fortsätter vi att se mångfald som något vi måste kontrollera eller passivt acceptera. Eller så börjar vi se den som en strategisk resurs för att bygga något nytt: ett samhälle där vi varken reducerar människor till sin bakgrund eller låtsas att den inte spelar någon roll. Där bakgrunden får finnas, utan att bli en begränsning.

Vi behöver ett politiskt ledarskap som förstår att ett hållbart samhälle kräver delaktighet. Att ta tillvara på allas krafter handlar om att vi helt enkelt inte har råd att lämna någon utanför. Och vi behöver en politik som vågar bygga ett samhälle där alla oavsett bakgrund på riktigt får vara med och bidra. För delaktighet är inte bara en fråga om rättvisa. Det är själva grunden för ett samhälle som håller ihop.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Införa flexibla högtidsdagar. Umeå kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där anställda i Umeå kommun ska kunna välja vilka högtider de tar ledigt på, istället för enbart de nuvarande röda dagarna.

2. Stärka kommunens samverkan med trossamfunden. Vi vill skapa goda relationer och stärka tilliten mellan kommunen och samtliga trossamfund. Trossamfunden är viktiga samhällsaktörer som når målgrupper som kommunen inte alltid når. Det gör dem till brobyggare mellan det offentliga och olika minoriteter, vilket bidrar till kommunens trygghetsarbete och motverkar utanförskap..

3. Arbeta mot all form av rasism. All form av rasism ska bekämpas med kraft i Umeå. Vi ser växande fördomar och misstro i samhället, bland annat islamofobi, rasism mot samer, antisemitism och afrofobi. Det är viktigt att Umeå sätter emot och är en stad där alla är välkomna och uppskattade - rasism är aldrig accepterat.

4. Uppmärksamma fler kulturella och religiösa högtider. Umeå är en stad för alla och det är viktigt att alla känner sig uppmärksammade och inkluderade i samhället. Genom att uppmärksamma fler kulturella och religiösa högtider kan vi öka gemenskapen och känslan av inkludering samt stärka allmänhetens kunskap om olika kulturer och religioner.

Näringsliv, företagande och entreprenörskap

Ett starkt näringsliv är en grund för vår ekonomi och välfärd. Via skatteintäkter genererade av näringslivet kommer en stor del av pengarna som sedan går till skola, vård och omsorg. Umeå har en fantastisk entreprenörsanda – tycker man att något saknas eller borde göras annorlunda, så ordnar man det själv. Denna anda och glöd behöver näras av frihet och kreativitet för en fortsatt stark utveckling av näringslivet.

Arvid Lundberg
Kommunkandidat

Miljöpartiet i Umeå har en förståelse för att det finns många olika drivkrafter bakom företagandet i kommunen. Vissa drivs av ett intresse som omformulerats till en affärsidé, andra av värderingar och en samhällsvision, några har uppmärksammat ett problem som de lyckats lösa och ytterligare några drivs av kunskapsutveckling, personlig utveckling eller möjligheten till nya innovationer. Oavsett bakgrund är denna entreprenörsanda väsentlig för Umeås framtid.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Att Umeå kommun möter näringslivets kompetensförsörjningsbehov. Vi vill samordna utbildningar som matchar näringslivets kompetensbehov. Svårigheten att

rekrytera rätt kompetens är näringslivets största hinder för tillväxt. Kommunens utbildningar ska matcha näringslivets behov.

2. Att företag ska mötas av en ”ja-kultur”, där utgångspunkten är att lösa problem snarare än regelrytteri. Tillstånd ska handläggas snabbt, dialogen vara tydlig och konstruktiv, och tillsynen ska fokusera på helheten i stället för att fastna i detaljer.

3. Skapa enkla och tydliga regelverk som gör det lätt för företagare att göra rätt. Det kan för många kännas svårt och avskräckande att navigera bland alla regler och krav. Vi vill att reglerna ska vara tydliga och tillåta frihet för ett hållbart och ansvarsfullt företagande.

4. Utforma upphandlingar som inte bara går på lägsta pris. Upphandlingar ska möjliggöra för Umeås små- och medelstora företag att vara med och konkurrera om kommunens anbud. Priset är långt ifrån det enda som borde styra i en upphandling. Fler värden bör beaktas vid upphandlingar, inte minst den lokala förankringen och kvaliteten.

5. Prioritera renoveringar i ännu högre grad under lågkonjunktur för att underlätta för företag i den konjunktürkänsliga byggbranschen att fortsätta sin verksamhet.

6. Att Umeå ska sluta att vara en av de större kommunerna i Sverige som är mest restriktiv kring serveringstillstånd. Vi står upp för en ordnad alkoholpolitik men anser att krog- och restaurangbranschen är en del av lösningen snarare än problemet.

Funktionsrätt - för ett samhälle som funkar för alla

Vi har alla våra olika förutsättningar och utmaningar. För oss i Miljöpartiet är det en självklarhet att vårt samhälle ska finnas till för att kunna ge förutsättningar för alla våra invånare att kunna vara lika delaktiga i vårt samhälle - i yrkeslivet, på fritiden och i politiken.

Men idag ser vi hur personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar inte ges tillräckliga möjligheter att komma in i yrkeslivet. De har ofta en sämre ekonomisk situation, de är kraftigt underrepresenterade inom politiken, och har stundtals en begränsad möjlighet att delta i Umeås rika utbud av fritid och kultur. Dessutom har det blivit svårare att få den hjälp som man behöver medan den hjälp man får har blivit dyrare. Hjälpmedel och även läkarintyg har börjat kosta, det saknas LSS-boenden (vilket leder till dyra böter för Umeå kommun), det har blivit svårare att få beviljat personlig assistans, och färdtjänsten har blivit både dyrare och mindre pålitlig..

Nils Seye Larsen
Kommun- och
Riksdagskandidat

Dessutom återstår fortfarande mycket att göra för att förbättra tillgängligheten i vår kommun. Allt detta sammantaget gör att personer med funktionsnedsättning inte har samma möjlighet att delta i vårt samhälle.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Att Umeå ska vara den bästa kommunen i Sverige för personer med funktionsnedsättningar. För att detta ska ske vill vi att kommunen utvecklar dialogen med funktionsrättsrörelsen och fortsätter det strategiska arbetet, bland annat genom kommunens funktionshinderstrategi och modellkommunsarbetet.

2. Förbättra tillgängligheten inom kollektivtrafiken. Det ska vara lätt för alla, oavsett funktionsnivå, att resa kollektivt i Umeå kommun. Vi vill till exempel säkerställa alla busslinjer trafikeras med bussar som har lågt insteg eller hissfunktion.

3. Motverka diskrimineringen av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. Vi vill bland annat utreda hur fler personer med funktionsnedsättning kan få arbete efter kompetens i kommunens verksamheter.

4. Säkerställa färdtjänstens pålitlighet och samtidigt hålla nere avgifterna för de som behöver åka med färdtjänst.

Enskilda drabbas när färdtjänsten inte dyker upp. Det begränsar deras rätt till ett liv på samma villkor som för andra. Vi vill se en noggrannare uppföljning av färdtjänstens leverantörer, och att viten delas ut tidigt när leverantörer missar körningar.

5. Förbättra tillgängligheten på samtliga offentliga ytor – även inom våra kommunala hyresbostäder. Många fotbollsplaner och andra platser för fritidsaktiviteter går inte att beträda som rullstolsburen, och så vill vi inte ha det i Umeå. Vi vill se en översyn och förbättring av tillgängligheten till fritids- och idrottsplatser för de med funktionsnedsättning.

HBTQI+ och jämställdhet

Umeå ska fortsätta att vara en feministisk föregångskommun där alla oavsett könstillhörighet har samma möjligheter att forma sina liv, delta i arbetslivet och påverka det samhälle man lever och verkar i. Trots att Umeå ligger i framkant så återstår arbete innan jämställdhet och jämlikhet är uppnådd. Jämställdhet och jämlikhet handlar om hur vi planerar staden, organiserar vardagen och utformar kommunala verksamheter. Kvinnor som grupp använder i större utsträckning än män i allmänhet kollektivtrafik, cykel och gång. Exempel på hur kommunen kan jobba med jämställdhet är tätare bussturer, utbyggda gång- och cykelvägar samt prioriterad snöröjning av

dessa stråk. Stadsplaneringen ska utgå från trygghet och tillgänglighet, med öppna och överblickbara miljöer i parker, tunnlar och offentliga rum. Hög kvalitet på barnomsorg, skolan och äldreomsorg skapar förutsättningar för jämställdhet.

Anton Brall
Kommunkandidat

Umeå ska fortsätta jobba för HBTQI-personers rättigheter. Kommunen ska vara en trygg plats och jobba för lika rättigheter och mot diskriminering, både som arbetsgivare och i mötet med invånare. Alla kommuninvånare ska kunna förvänta sig ett respektfullt och fördomsfritt

bemötande. Så är dock inte alltid fallet och därför behövs fortsatt arbete inom kommunen för att förbättra bemötandet av HBTQI-personer.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Stärka jämställdhetsarbetet i kommunen som helhet genom att ge jämställdhetsstrategerna en tydlig och stark roll. Kommunens verksamheter ska präglas av en förståelse för hur faktorer som kön, klass, etnicitet, funktionsnedsättning och ålder tillsammans påverkar människors livsvillkor och kan förstärka ojämlikhet och diskriminering.

2. Intensifiera arbetet mot våld i nära relation. För att lyckas med det vill vi förlänga samarbeten med tjej- och

kvinnojourerna, ha direkta insatser mot våldsverkande män eller män i risk, och stå upp för en boendegaranti för våldsutsatta.

3. Utveckla samverkan för arbetet mot våld mellan kommunen, regionen, polisen och andra aktörer. Till exempel vill vi fortsätta samarbeta med polisen i frågor kring sexuell exploatering och prostitution, samt jobba för att den våldspreventiva metoden Huskourage ska användas i fler bostäder än i AB Bostadens där det används idag,

4. Ha en jämställd stadsplanering som är trygg, tillgänglig och har fokus på fler transportslag såsom buss, gång- och cykeltrafik.

5. Høj lönerna, förbättra arbetsmiljön och arbetsvillkoren i kvinnodominerade yrken. Vi vill stärka stödet för medarbetare genom hela arbetslivet. I flera kvinnodominerade yrken är lönerna ofta lägre, men arbetsbördan stor.

6. Förkorta arbetstiden för minskad sjukfrånvaro. Kvinnor är överrepresenterade i sjukfrånvaro och får därmed även ett lönebortfall. Kvinnor tar fortfarande ett större ansvar för hem och familj vilket gör att många kvinnor får sämre återhämtning. En förkortad arbetstid ger bättre förutsättningar att få ihop livspusslet och samtidigt återhämta sig.

7. Öka kunskapen om klimakteriet i kommunens organisation, i linje med de satsningar som bland annat genomförts i Partille kommun. Detta har visat sig kunna bidra till minskad sjukfrånvaro och bättre förutsättningar i arbetslivet.

8. HBTQI-säkra kommunens verksamhet. All kommunal verksamhet ska vara trygga zoner för HBTQI-personer.

En levande landsbygd

För oss i Miljöpartiet handlar en levande landsbygd om byar som är fyllda av engagemang och där vardagens behov i stor utsträckning täcks av det som finns i närområdet. Det ska vara enkelt att driva egen verksamhet ute på landsbygden och vi vill uppmuntra besöksnäringar där man nyttjar den natur och de lokala miljöer som landsbygden erbjuder.

Det ska finnas ett utbud av skola och barnomsorg bland byarna som både underlättar logistiken för föräldrar och skapar en gemenskap bland de som bor i området. Det ska vara enkelt och tryggt att transportera sig dit man vill även på landsbygden, och med mobila servicelösningar kan delar av stadens utbud även föras ut till byarna.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Stärka förutsättningarna för att driva egen verksamhet i landsbygdsmiljö. Vi vill att man ska kunna både bo och arbeta på landsbygden. Vi vill ge extra stöd till verksamheter som bedrivs och etablerar sig på landsbygden. Vi vill också se särskilda satsningar på verksamheter med fokus på besöksnäring i landsbygdsmiljö för att på så vis locka besökare till kommunens byar och stimulera en mer levande landsbygd.

Lillian Halling
Kommunkandidat

2. Underlätta möjligheten till barnomsorg i byarna. Vi vill se att förskolor etableras i byar där sådant bedöms vara lämpligt. Vi vill även stärka möjligheten för familjer att ha sina barn hos dagbarnvårdare i områden som inte har nära tillgång till förskola, så kallad pedagogisk omsorg.

3. Förbättra tillgången till väl fungerande skolskjuts. Att tillgången och utbudet av skolskjuts är praktiskt välfungerande och anpassat efter de behov som finns.

4. Satsa på mobila servicelösningar. I många fall är utbudet av service större i staden än i byarna och de som bor på

landsbygden kan ofta behöva åka in till stan för diverse ärenden. Vi vill satsa mer på koncepten med mobila servicelösningar såsom biblioteksbuss och mobil fritidsbank. I många fall kan det vara effektivare att servicen kommer till byarna vilket både kan bidra till mer aktivitet och stärka livskvaliteten.

5. Säkerställa vägbelysning även ute i byarna. I många byar är landsvägar med hög hastighet dragna nära hus. För att det ska kännas tryggt att vara ute och gå även när det är mörkt är belysning längs vägen viktigt. Vi vill säkerställa att det finns belysning på viktiga platser i kommunens byar, och särskilt se över de områden där Trafikverket väljer att släcka ned belysningen.

6. Planera och avsätta mark för småhustomter samt underlätta generationsflyttar även ute i bya-områden. För att möta efterfrågan som finns om att bo på landsbygd behövs fler villatomter tillgängliggöras. Det behövs även ökade möjligheter för personer som inte längre vill eller orkar bo kvar i sin villa men inte vill lämna sin hembygd, att hitta alternativa boendeformer i samma område.

7. Fortsätta utveckla konceptet med byakontor och stärka möjligheten att jobba hemifrån. Byakontor är ett sätt som kommunen använder sig av för att erbjuda kontorsplatser på landsbygden för att minska behovet av pendling samt skapa mötesplatser för boende i närområdet där man även kan träffa och utbyta erfarenhet med anställda inom olika områden och yrkesgrupper.

8. Skapa förutsättningar för lokal livsmedelshandel. Vi vill att man ska bli mindre beroende av att resa in till stan när man bor på landsbygden. Det vill vi åstadkomma bland annat genom att stötta möjligheten att starta mindre livsmedelsbutiker i byar, ex. obemannade självbetjäningsbutiker, samt uppmuntra och stötta initiativ för lokal matproduktion och försäljning likt mindre lokala saluhallar. Detta kan även bidra till skapandet av naturliga mötesplatser i byarna vilket kan bidra till starkt gemenskap och engagemang i området.

Ett attraktivt och levande Umeå

Miljöpartiet vill ha ett attraktivt och levande Umeå, med centrala badplatser, trevliga caféer, uteserveringar, parker, bevarad natur och ett rikt kulturliv. Vi vill underlätta och prioritera hållbart resande, och på så sätt bygga en stad fri från hälsoskadlig luft och buller, där barn och unga fritt kan röra sig tryggt till fots eller med cykel, utan att hamna i snabb eller tung trafik. Biltrafiken behöver reduceras i centrala Umeå till förmån för parker, torg, uteserveringar och sommargångator. Sådana städer är mer attraktiva för de flesta. Björkarnas stad ska vara en naturskön plats, med mycket grönska, nära till naturupplevelser och vackra gångstråk. Och en snabb befolkningstillväxt i Umeå kan aldrig vara ett självändamål. Politiken bör fokusera på att Umeå ska växa rätt, snarare än växa fort.

Annelie Hägglund
Kommunkandidat

Delar i det vi tar upp här återkommer delvis i andra delar av valmanifestet, men vi vill här samla några av våra mer konkreta idéer för ett attraktivt och levande Umeå.

Miljöpartiet i Umeå vill:

1. Göra om parkeringen mellan Väven och Hamnmagasinet till ett levande torg eller park. Det här är en av Umeås bäst belägna platser, som idag används nästan enbart som parkering för ett litet antal bilar, samtidigt som parkeringshus finns 100 meter bort. Vi vill att ytan fortsatt kan användas till olika kultur- och idrottsevenemang. Generellt finns det för många attraktiva, dåligt utnyttjade ytor i Umeå, som skulle kunna användas till något som gör staden trevligare och vackrare.

2. Ha kallbadhus och bastu vid älven i centrala Umeå. Vi är glada över Umeå kallbadsförenings arbete med bastu och vinterbad på Bölesholmarna, och Umeå kommun stöttar deras arbete i viss mån. Men vi vill se en utveckling av detta arbete utifrån en vision om ett kallbadhus och bastu i centrum. Se på Malmö kallbadhus som exempel, även om det givetvis är skillnad när det görs vid ett stilla hav, jämfört med en älv.

3. Förbättra möjligheterna till uteserveringar för caféer och restauranger under sommaren. Idag är det vissa väldigt små byråkratiska detaljer som kan sätta stopp för eller kraftigt försena uteserveringar som är efterlängttade av umeborna. Vi vill att kommunen blir mer flexibel och i högre utsträckning försöker hitta lösningar istället för att se hinder.

4. Ha mer levande stadsparker, sommargångar och ett mer sammanhållet centrum. Vi vill bort från stora tomma parker, kala gräsmattor, och alléer, till levande parker genom mer växtlighet, fler och mer varierade stads- och parkträd, och trevliga mötesplatser. När man går igenom Umeå, på våren, sommaren och hösten, ska man kunna vandra genom parker när man rör sig genom stan. Vi vill ha sommargångar som temporärt gör vissa gator till härliga promenadstråk och möjliggör för fler uteserveringar, matvagnar, glasskiosker och annat. Det har blivit väldigt lyckat i Vasa, Stockholm och många andra städer.

5. Skapa fler attraktiva badplatser i centrum. Vi har en otrolig tillgång med älven mitt i stan, men den är nästan helt outnyttjad när det kommer till badplatser. Det är såklart en utmaning med en stor strömmande älv, men det går att göra säkra inhägnader och liknande. Längs älven borde man till exempel kunna skapa fler säkra ned- och uppgångar för bad, istället för de nuvarande branta nedgångarna som gör det väldigt otillgängligt. Andra städer som till exempel Stockholm har utvecklat stadskärnan med utebad och Malmö har Ribersborgs kallbadhus vid havet. I Umeå idag finns nästan bara Nydalasjön och Bölesholmarna som centrala badplatser i Umeå. Vi vill se fler.

6. Skapa attraktiva stadsdelscentrum. Vi vill fortsätta på den inriktning Umeå kommun har slagit in på för att skapa attraktiva stadsdelar som har mycket av det man nyttjar till vardags: matbutiker, förskola, skola, gym och så vidare. Vi vill att Umeå fortsätter planeras så att man inte måste åka långt för att få tillgång till det man nyttjar till vardags. Det är även viktigt för ett ökat hållbart resande.

7. Rusta upp tågstationen vid Umeå Centralstation. Det ska vara trevligt att åka tåg! Jämfört med många andra städers tågstationer, och Umeå Östra, saknar denna en del bekvämlighet och service. Miljöpartiet vill att det ska vara trevligt att åka tåg och en del av upplevelsen är hur man trivs på tågstationerna. Vi vill att man ser över hur man kan göra stationen mer inbjudande och skapa förutsättningar för café, restaurang eller liknande. Stationen ägs av det kommunala bolaget INAB, så den kan utvecklas genom kommunalt initiativ. Vi är medvetna om att det renoverades för ett antal år sedan och vi ser positivt på att man renoverar istället för att bygga nytt. Men det som saknas nu är främst en utökad service och utbud inne på stationen.

8. En kommun där livet får utrymme att blomstra. Umeå är en kommun med starkt kultur- och föreningsliv och ska fortsätta vara ledande i dessa områden. Vi ska fortsätta satsa på både bredd och spets inom kulturlivet och möjliggöra för alla att både vara och ta del av Umeås rika kulturutbud. På samma sätt vill vi se till att Umeå är en idrottskommun både med bredd och spets, där idrottandet är en naturlig del av vardagen genom hela livet och där föreningsverksamheten är stark i alla kommunens områden.

